

IPHIGENIA, VAARWEL

(Goodbye, Ighigenia)

Eenakter

door

G. MAC EWAN GREEN

vertaling

Janny Spijker

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **IPHIGENIA, VAARWEL - GOODBYE, IPHIGENIA** gaan opvoeren, dienen in alle programma-boekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **G. MAC EWAN GREEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1998 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN

Koning Agamemnon

Kalchas - Hogepriester

Andreas - Een jonge soldaat

Koningin Clytemnestra

Iphigenia - Dochter van Agamemnon en Clytemnestra

Penelope - Bediende van Iphigenia

Het stuk speelt zich af in het oude Griekenland in een militair kamp

(Andreas komt het toneel oplopen als een oude man, neuriënd)

Andreas: Ach, die jongelui van tegenwoordig. Willen niets horen over hoe het vroeger was. "Dat is allemaal geweest, voorbij, oude koek". Wil je ze wat leren, wat bijbrengen, dan krijg je te horen:" Oh, God, daar gaat ie weer". En een ander vraagt:" Over wie heb je het eigenlijk?" En voor ik daar antwoord op kan geven heeft een ander al weer geroepen:"Wie kan dat eigenlijk schelen!" Ik weet wel, ze zeggen dat alleen maar om me te plagen, dat heb ik best wel door, maar ik vind toch dat ze wel wat meer respect mogen tonen voor het grootste Griekse leger ter wereld. Dat is toch zo? Het staat in alle geschiedenisboeken te lezen. Alle koningen, prinses en andere belangrijke personen uit Griekenland kwamen samen om prinses Helen, de vrouw van de broer van koning Agamemnon te bevrijden uit Troje. Ze moesten wel. Om de eer van de prinses te redden en de orde te kunnen handhaven. Want als je daar niets aan zou doen, wat zou dan het volgende zijn? Duizend schepen - en ik lieg niet - duizend schepen waren nodig om het leger te verschepen naar Troje. Dan weet u gelijk met hoevelen we waren. Maar we bleven steken in de haven van Aulis. We konden geen kant meer op. Geen zuchtje wind in de zeilen. En daar is waar Iphigenia, het arme schaap, in het plaatje kwam. Iphigenia? Je weet wel, prinses Iphigenia, de eerste dochter van koning Agamemnon opperbevelhebber van het hele leger en zijn vrouw Clytemnestra, die ook nog eens de zuster was van Helen. Maar goed. Wie denk je dat er de wacht hield voor de prive-tent van koningin Clytemnestra en prinses Iphigenia, toen ze naar Aulis kwamen? Hé? Nou, wie denk je? *(door iets aan zijn kleding te veranderen is hij nu weer de jonge soldaat. Andreas marcheert een paar keer heen en weer voor de tent. De hogepriester Kalchas komt op. Andreas saluëert)*

Kalchas: Soldaat, is koning Agamemnon in de buurt?

Andreas: Nee meneer, u eerwaarde, ik heb hem nog niet gezien.

Kalchas: Ik zal in de tent op hem wachten.

Andreas: Wat u wilt, uwe heiligheid. *(Andreas laat hem passeren. We zien het interieur van de tent. Kalchas gaat op een lage bank zitten. Andreas marcheert weer heen en weer tot koning Agamemnon verschijnt, hij gaat dan direct in de houding staan)*

Agamemnon: Is hogepriester Kalchas al gearriveerd, soldaat?

Andreas: Ja, majesteit. Hij wacht binnen op u, majesteit. *(Agamemnon gaat de tent in en Andreas neemt een luisterende houding aan)*

Agamemnon: Ha, Kalchas, ik kom net van een vergadering, een vergadering met de generaals.

Kalchas: Majesteit?

Agamemnon: Ja, we discussieerden... ja, discussieerden.... dat geval over Iphigenia ... mijn dochter Iphigenia ... tot op een bepaalde hoogte.

Kalchas: Ja, majesteit?

Agamemnon: Ja en we kwamen uiteindelijk tot de conclusie dat ik contact met u op zou nemen... in uw hoedanigheid als hogepriester.

Kalchas: Dat is de enige hoedanigheid die ik heb, sire.

Agamemnon: Wat? Oh, ja, natuurlijk. Het punt is dat ik contact met u zou op kunnen nemen... nee, moeten nemen... om te kijken of... nou ja, ...of er niet een andere mogelijkheid.... of dit echt de enige manier is... in verband met wat u heeft... wat betreft Iphigenia... mijn lieve, arme Iphigenia.

Kalchas: Sire, het is niet mijn beslissing. Die beslissing komt van hogerhand. Toen ik het aan u en de staf voorlegde was iedereen het erover eens dat we dit moesten eerbiedigen.

Agamemnon: Ja, ja, dat weet ik allemaal wel... maar wees nu eerlijk Kalchas, wisten we toen wel waar we het over hadden, beseften we dat wel echt?

Kalchas: Ik ben heel duidelijk geweest, majesteit. Wilt u zeggen dat u en de staf van gedachten zijn veranderd?

Agamemnon: Nou nee, dat niet. Niet zo ver.

Kalchas: U komt toch niet terug op uw belofte?

Agamemnon: Natuurlijk niet! Ik neem het u zelfs kwalijk dat dat zelfs maar in uw hoofd opkomt. Wat ik bedoel te zeggen is, dat er toch wel een alternatief moet zijn een soort van compromis?

Kalchas: U moet begrijpen, majesteit, dat er in religie geen concessies gedaan kunnen worden. Zelfs geen compromis.

Agamemnon: Maar het is zo verdomme hard. Zo onverbiddelijk. Ik ben een vader, Kalchas.

Kalchas: Precies, en niet zo maar een vader, maar, als koning, een vader voor het hele volk. In die hoedanigheid moet u handelen naar wat het beste is voor al uw kinderen, zonder voorkeur te geven aan eigen vlees en bloed. Maar de beslissing of we doorgaan ligt geheel in uw handen.

Agamemnon: Maar niet doorgaan zou betekenen...

Kalchas: Dat de huidige situatie blijft zoals hij is. En in de tijd die we verliezen kunnen we de oorlog verliezen. En bovendien, wat het leger betreft, ongeacht rang of stand zou dat betekenen....

Agamemnon: Ik weet het, ik weet het, ik zou mijn gezicht verliezen.

Kalchas: En uw autoriteit, sire. U hebt de prinses al ontboden?

Agamemnon: Ja, een boodschapper heeft verteld dat zij en de koningin elk moment kunnen arriveren.

Kalchas: Wat een braaf jong schepsel, zo leidzaam naar haar lot.

Agamemnon: Nou ja, dat is het nu juist, Kalchas. Ze weet niet... weet niet precies waarom ze hier naartoe is gevraagd.

Kalchas: Oh jee, maar de koningin weet het toch wel?

Agamemnon: Nee, ik durfde het haar niet te vertellen. Ik bedoel, dat ze dan misschien geweigerd had om Iphigenia te brengen. Je weet toch wel tot waar een moederliefde toe in staat is, Kalchas? Ik moest wel een smoes verzinnen.

Kalchas: Welke smoes hebt u gebruikt?

Agamemnon: Eh.. Ik.. heb haar een bruiloft beloofd.

Kalchas: Sorry, sire, ik denk dat ik het niet goed gehoord heb.

Agamemnon: Ik zei dat ik Iphigenia een bruiloft heb beloofd.

Kalchas: Met wie?

Agamemnon: Dat heb ik er niet bij vermeld. Uiteraard begrepen ze wel dat het iemand met een hoge rang zou zijn. Een held en een heer.

Kalchas: Dus Iphigenia denkt dat ze op bevel van haar vader hier naartoe komt om haar maagdelijkheid op te offeren op het huwelijksaltaar.

Agamemnon: Het was een noodzakelijke leugen.

Kalchas: Een leugen, die haar en haar moeder moet worden verteld zodra ze hier aankomen.

Agamemnon: Behalve als we een andere oplossing weten te vinden.

Kalchas: Die is er niet. Of we moeten gaan voor de manier van de lafaard.

Agamemnon: Als je eens wist hoe mijn vaderhart bloedt.

Kalchas: Dat is begrijpelijk, maar in dit geval gaat het algemeen en het belang van het leger voor op persoonlijke gevoelens en kwetsbaarheid. (*Trompetgeschal en gejoel is te horen*)

Agamemnon: Oh, hemel, ze zijn er!

Kalchas: Dat lijkt erop.

Agamemnon: Mijn kind, mijn arme kind!

Kalchas: Laten we ze tegemoet gaan. (*Clytemnestra op, gevolgd door Iphigenia en Penelope. Agamemnon en Kalchas komen hun tegemoet*)

Clytemnestra: Het mogen dan stoere soldaten zijn, Agamemnon, maar de taal die ze uitkraamden toen wij door het kamp liepen was werkelijk weerzinwekkend. Ik ben wel wat gewend, dat weet je, maar in dit geval ben ik echt geschokt.

Agamemnon: Waarom? Wat zeiden ze dan, mijn lief?

Clytemnestra: Ik heb er geen behoefte aan om die dingen te herhalen. Het is voldoende om te zeggen dat het had te maken met de gevolgen van een bruiloft.

Agamemnon: Je hebt het vast verkeerd begrepen, lief, iedereen weet dat Iphigenia niet... (*Kalchas kucht*) Maar kom, mijn lieve kind, kom je oude vader eens begroeten.

Iphigenia: (*groet hem*) Ik ben zo blij dat u ons hier naartoe hebt gehaald, majesteit.

Agamemnon: Mijn kind, mijn lieve, lieve kind. (*omhelst haar*)

Clytemnestra: (*tegen Kalchas*) Iphigenia is zo nieuwsgierig naar haar bruidegom. (*tegen Agamemnon*) Ik moet toegeven, echtgenoot, dat ikzelf ook vol verwachting ben. Ik zal je maar gelijk vertellen dat wanneer ik het niet eens ben met je keus, de bruiloft niet door zal gaan. Ik heb zo mijn eigen invulling van aan welke eisen mijn aanstaande schoonzoon moet voldoen. En een van die voorwaarden is dat hij geen dag ouder mag zijn dan ik ben. Kun je nagaan wat een vernedering het zou zijn als een oude man moeder tegen me zou zeggen. Laat nu dat kind eens los voor je haar smoort in je omhelzing. (*tegen Kalchas*) Hij begon haar al te ver-wennen vanaf het moment dat ze geboren was. Dat was trouwens de meest pijnlijke ervaring van mijn leven. Maar wat kan het jullie mannen schelen hoeveel pijn wij vrouwen moeten doorstaan tijdens een bevalling!

Agamemnon: Mijn lieve bloem zou nooit iemand moedwillig pijn doen. Ze is het dierbaarste van al mijn bezittingen.

Iphigenia: Maar binnenkort ben ik iemand anders eigendom, papa. Wilt u alstublieft zeggen hoe hij heet?

Kalchas: Sire, misschien is het beter om ons terug te trekken in de tent.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto